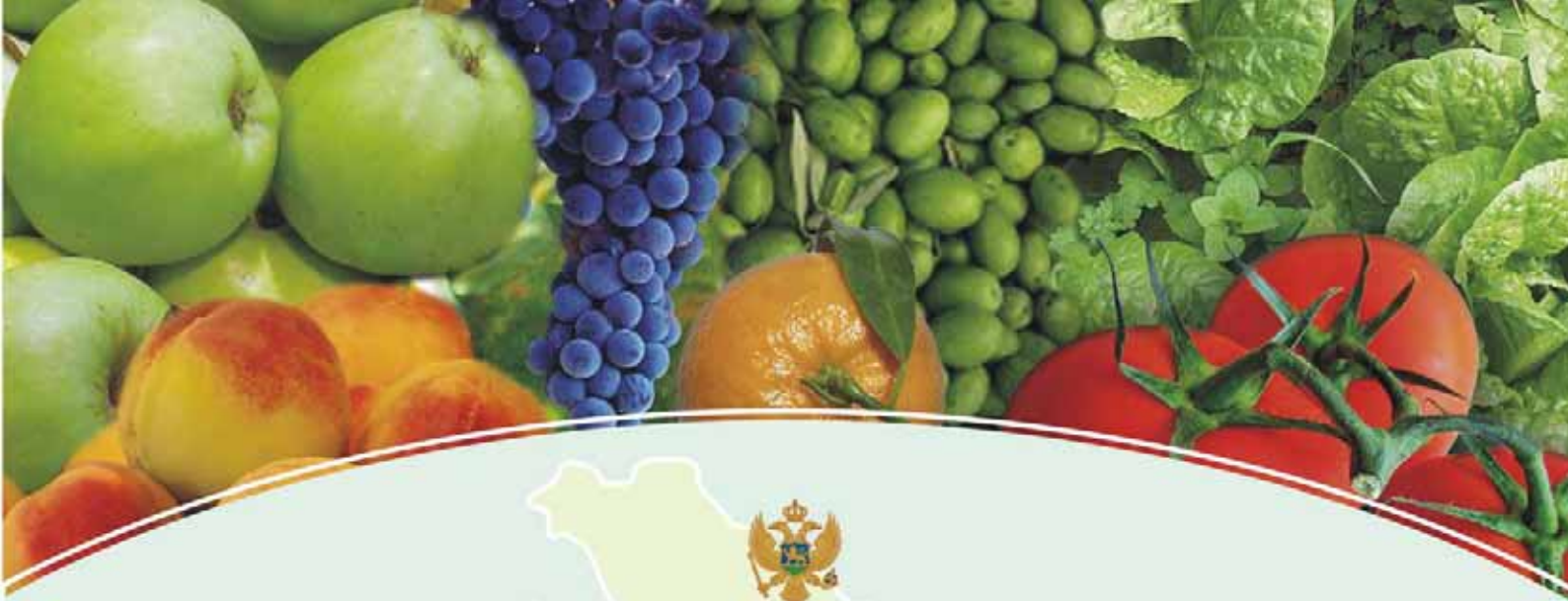

REPUBLIKA CRNA GORA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

BILTEN

17 – 2008 Živa stoka

AGRARNI MARKETINŠKI INFORMACIONI SISTEM
CRNE GORE

23. april 2008. Vol. 3, Broj 17

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore www.minpolj.vlada.cg.yu
www.amiscg.org

Ponuda na stočnim pijacama	2-3
Pregled cijena žive stoke	3-7
Sistemi govedarske proizvodnje	8

PONUDA NA STOČNIM PIJACAMA

Najbolja ponuda teladi u Beranama

Najbolja ponuda teladi u toku prethodne nedjelje bila je na pijaci u Beranama. Ponuđeno je 54 grla sa cijenom od 2,4 do 2,5€/kg žive mjere). Nešto slabija ponuda bila je u Bijelom Polju (32 grla sa cijenom od 2,2 do 2,6€/kg žive mjere) i u Pljevljima (20 grla sa cijenom od 2,3 do 2,6€/kg žive mjere).

U Podgorici je ponuđeno 18 grla sa cijenom od 3€/kg žive mjere a u Baru i Nikšiću po sedam grla. Cijena teladi u Baru se kretala od 2,4 do 2,6 a u Nikšiću od 2,8 do 3€/kg žive mjere.

Bar

Cijene ove nedjelje su na nivou od prethodne uz i dalji blagi pad cijene jagnjadi.

Trgovina se i dalje obavlja na farmama bez ponude na pijacama, a karakteristična je dobra ponuda jagnjadi uz nedovoljnu tražnju što otežava njihovu prodaju. Trgovina ostalom kategorijama je bez bitnih promjena sa blagim variranjem cijena.

Berane

Na stočnoj pijaci u Beranama ove sedmice ponuda, tražnja i cjenovni trend bili su na nivou od prošle.

Najbolja ponuda bila je kod kategorija jagnjadi, prasadi, priplodnih ovaca, teladi i priplodnih krava (melezi).

Nikšić

Ove nedjelje došlo je do blagog porasta cijene prasadi, pa je sada njihova dominantna cijena 2,8€ za kilogram žive mjere. Ostale cijene su nepromijenjene.

Na pijaci je bilo samo jedno june težine do 300 kg, sa cijenom od 2,1€.

Pljevlja

Protekle sedmice na pijacama u Pljevljima zabilježena je znatno bolja ponuda stoke, nego prethodnih sedmica. To se naročito odnosi na ponudu jagnjadi kako na pijacama tako i na farmama. I dalje je velika potražnja za priplodnim kravama i visokosteonim junicama. Cijene su bez bitnijih promjena po svim vrstama i kategorijama.

Bijelo Polje

U toku ove sedmice na stočnim pijacama u Bijelom Polju broj ponuđenih grla je u

blažem porastu. Ove nedelje je primjetan povećan broj krava simentalске rase i bolja ponuda teladi i jagnjadi.

Podgorica

Dobra ponuda prasadi obilježile stočnu pijacu u Podgorici ovog ponedjeljka. Cijene prasadi se nijesu mijenjale tako da se prosjek kretao 2,5€ a maksimum 2,7€ po kg žive mjere. Cijene jagnjadi su se kretale od 2,5 do 2,7€ po kg žive vage. Cijene ostalih vrsta i kategorija stoke su nepromijenjene.

CRNA GORA MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

IZVJEŠTAJ O CIJENAMA ŽIVE STOKA

Datum prikupljanja podataka: 17. – 23. 4. 2008. godine

Izvještaj sastavila:

Služba za selekciju stoke RCG

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
1	Telad 80-160 kg SIM kg	~	2.50 (2.50-2.50)	2.50 (2.40-2.60)	~	2.50 (2.50-2.60)	3.00 (3.00-3.00)	2.63 (2.60-2.68)
2	Telad 80-160 kg kg	2.50 (2.40-2.60)	2.40 (2.40-2.50)	2.30 (2.20-2.40)	2.90 (2.80-3.00)	2.40 (2.30-2.50)	3.00 (3.00-3.00)	2.58 (2.52-2.67)
3	Junad do 300 kg SIM kg	~	~	~	~	~	2.00 (2.00-2.20)	2.00 (2.00-2.20)
4	Junad do 300 kg kg	2.00 (1.90-2.20)	~	1.50 (1.40-1.60)	2.00 (1.90-2.10)	1.60 (1.50-1.70)	2.00 (2.00-2.30)	1.82 (1.74-1.98)
5	Junad preko 300 kg kg	1.60 (1.50-1.60)	1.50 (1.50-1.50)	~	1.65 (1.50-1.75)	~	~	1.58 (1.50-1.62)
6	Krave za klanje SIM kg	~	1.00 (1.00-1.20)	~	~	~	~	1.00 (1.00-1.20)
7	Krave za klanje kg	0.90 (0.80-1.10)	1.00 (1.00-1.00)	0.90 (0.80-1.00)	0.85 (0.70-1.10)	1.00 (0.80-1.00)	0.90 (0.80-1.20)	0.93 (0.82-1.07)
8	Prasad kg	~	2.50 (2.50-2.50)	2.50 (2.40-2.60)	2.80 (2.50-3.00)	~	2.50 (2.40-2.70)	2.58 (2.45-2.70)
9	Jagnjad kg	2.80 (2.80-3.00)	2.50 (2.40-2.80)	2.60 (2.50-2.70)	3.00 (2.90-3.10)	2.50 (2.40-2.50)	2.50 (2.50-2.70)	2.65 (2.58-2.80)
10	Šilježad kg	~	~	~	~	2.00 (1.90-2.00)	~	2.00 (1.90-2.00)
11	Jarad kg	3.00 (3.00-3.00)	~	2.40 (2.30-2.50)	~	~	~	2.70 (2.65-2.75)

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
12	Priplodne ovce grlo	~	150.00 (130.00-180.00)	120.00 (110.00-130.00)	140.00 (130.00-150.00)	~	105.00 (95.00-130.00)	128.75 (116.25-147.50)
13	Priplodne koze grlo	~	100.00 (100.00-150.00)	~	130.00 (120.00-140.00)	~	~	115.00 (110.00-145.00)
14	Priplodne junice HF grlo	~	~	~	1,200.00 (800.00-1,400.00)	~	~	1,200.00 (800.00-1,400.00)
15	Priplodne junice Smeđa grlo	~	~	~	~	1,100.00 (900.00-1,200.00)	~	1,100.00 (900.00-1,200.00)
16	Priplodne junice Melez grlo	~	~	600.00 (500.00-700.00)	~	~	~	600.00 (500.00-700.00)
17	Priplodne krave SIM grlo	~	~	1,300.00 (1,100.00-1,500.00)	~	~	~	1,300.00 (1,100.00-1,500.00)
18	Priplodne krave HF grlo	~	~	~	1,300.00 (1,000.00-1,500.00)	1,200.00 (1,100.00-1,200.00)	~	1,250.00 (1,050.00-1,350.00)
19	Priplodne krave Smeđa grlo	~	~	~	~	1,100.00 (1,000.00-1,200.00)	800.00 (600.00-850.00)	950.00 (800.00-1,025.00)
20	Priplodne krave Melez grlo	700.00 (700.00-700.00)	650.00 (450.00-1,100.00)	800.00 (600.00-1,000.00)	600.00 (400.00-800.00)	~	700.00 (600.00-700.00)	690.00 (550.00-860.00)

*Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

Cene žive stoke - stočne pijace u Srbiji za period 14-20.4.2008. godine

Jedinica mere din/kg		Težina/ Rasa uzrast	Centralna Srbija										Vojvodina					Dominantna cena Srbija					
			Beograd Obrenovac	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš - Beljin	Pirot	Pozarevac	Smederevo	Ospionica	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo		Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin	
Dviske	sve		140	---	120	120	135	---	---	---	---	---	---	130	---	135	---	---	120	---	---	120	
Jagnjad	sve		200	170	150	180	185	---	190	180	190	200	200	---	---	180	180	190	180	---	---	180	
Jarići	sve		180	---	150	150	145	---	160	160	140	180	170	---	---	---	170	160	160	---	---	160	
Junad	do 300 kg	HF	---	---	120	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	100	---	---	---	
Junad	do 300 kg	SM	130	---	150	130	125	---	130	180	---	125	135	---	---	---	---	---	135	---	---	130	
Junad	>480 kg	sve	120	130	120	130	---	---	125	---	---	120	125	---	---	120	---	120	130	---	---	120	
Koze	sve		85	150	80	90	100	---	---	80	---	80	75	---	---	---	80	80	80	---	---	80	
Krave za klanje	HF		---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	75	---	---	80	---	---	---	
Krave za klanje	SM		90	75	90	70	85	---	80	85	---	75	80	---	---	90	---	---	95	---	---	90	
Krmače za klanje	>130 kg	sve	85	---	70	---	85	---	---	75	80	---	85	---	---	---	---	80	80	---	---	85	
Ovca	sve		110	110	100	100	105	---	80	100	110	90	90	---	---	90	100	90	90	---	---	90	
Ovnovi za priplod	sve		140	120	130	120	---	---	---	110	---	120	120	---	---	---	---	---	140	---	---	120	
Prasad do 15 kg	sve		130	160	150	---	140	---	160	150	150	170	150	---	---	130	120	130	150	---	---	150	
Prasad do 25 kg	sve		120	150	150	160	130	---	150	150	150	160	150	---	---	120	110	120	140	---	---	150	
Priplodne junice	sve		---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	120	---	---	---	
Priplodne krave	HF		---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	100	---	---	---	
Priplodne krave (din/griu)	SM		---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	160	---	---	---	---	---	110	---	---	---	
Šilježad	sve		140	---	130	140	155	---	---	150	130	---	150	---	---	---	140	130	150	---	---	140	
Telad	80-160 kg	HF	170	220	180	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	180	180	---	180	---	---	180
Telad	80-160 kg	SM	210	---	210	210	205	---	---	170	190	---	200	200	---	---	200	220	200	220	---	---	200
Tovljenici	80-130 kg	sve	100	120	90	100	100	---	---	95	100	120	110	---	---	---	110	100	90	100	---	---	100
Tovljenici	>130 kg	sve	95	110	80	80	95	---	---	80	90	100	100	---	---	---	100	90	80	90	---	---	80

Izvor: STIPS

Cijene su izražene u dinarima. (1Euro = 81 dinar)

Prikaz cijena u kn/kg za grupu proizvoda / Stočni sajam-livestock market

Prices for product group

U razdoblju: od 14.04.2008. do 20.04.2008. (16. tjedan)

Uspoređeno s razdobljem: od 31.03.2008. do 06.04.2008. (14. tjedan)

HRVATSKA

Proizvod	Tip	Cijena	Razl.
tele simental (80-160 kg)-calf .	min	20,00	0,00
	max	32,00	0,00
	prosjeck	24,23	0,20
tele holstajn (80-160kg)-calf .	min	17,00	0,00
	max	26,00	0,00
	prosjeck	23,15	-0,28
junica simental (za klanje)-heifer .	min	9,00	-1,00
	max	13,00	1,00
	prosjeck	11,21	-0,32
junica holstajn (za klanje)-heifer .	min	8,00	-1,00
	max	10,00	0,00
	prosjeck	9,24	0,24
bik simental (>450kg)-beef .	min	10,00	0,00
	max	18,00	0,00
	prosjeck	12,89	0,16
bik holstajn (300-450 kg)-beef .	min	10,00	0,00
	max	12,00	0,00
	prosjeck	10,44	-0,32
krava simental (za klanje)-cow .	min	4,00	0,00
	max	10,00	0,00
	prosjeck	6,00	-0,28
odojak (25-35 kg)-piglets .	min	10,00	3,00
	max	22,00	2,00
	prosjeck	12,91	0,86
svinja (80-120 kg)-pig .	min	6,00	-1,00
	max	13,00	2,00
	prosjeck	8,01	0,06
krmača (za klanje)-sow .	min	4,00	1,00
	max	8,00	0,00
	prosjeck	6,00	0,12
janjad-lambs .	min	18,00	0,00
	max	40,00	0,00
	prosjeck	25,31	-0,60
jare-kid goat .	min	25,00	----
	max	25,00	----
	prosjeck	25,00	----
ždrijebe-foal .	min	11,00	0,00
	max	13,00	0,00
	prosjeck	12,00	0,00
konj-hors .	min	9,00	0,00
	max	9,00	0,00
	prosjeck	9,00	0,00

Cijene su izražene u kunama. (1Euro = 7,3 Kuna)

Izvor: TISUP

COMMISSION EUROPEENNE		CENE STOKE ZA KLANJE U EU																				Datum									
Direction générale de l'Agriculture		CENE NA TRŽIŠTU ZEMLJE ČLANICE																				od : 07.04.08									
D02. Viandes bovine, porcine, ovine et aviculture		PRIX DE MARCHÉ - ETATS MEMBRES																				do : 13.04.08									
		MARKET PRICES - MEMBER STATES																													
BE	BG	CZ	DK	DE	EE	GR	ES	FR	E	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	EU	Promena poslednji			
Junad U2	3219	306.0	339.4	328.2	414.6	327.8	347.0	332.3	399.0					350.5			346.7	323.7	275.3	346.0		277.9	295.1		332.0	312.3	365.3	0.03			
Junad U3	296.1	297.0	345.9	324.9	404.2	323.5	333.0	335.4	388.3					339.9			345.7	325.1	278.4	341.2		291.7	252.9		339.7	314.3	340.4	-0.77			
Junad R2	284.5	246.5	295.5	322.7	322.4	218.4	406.6	363.9	314.0	329.4	344.2			258.2	334.8	247.5	296.3	317.0	258.5	338.4	181.1	286.9	260.1	346.9	347.2	305.6	331.6	171			
Junad R3	258.4	242.9	291.3	329.9	317.1	411.4	307.0	309.0	331.0	347.8				230.9	260.1	250.8	294.1	314.3	266.4	334.0	166.9	289.3	266.1	336.3	336.5	306.8	310.4	-1.6			
Junad O2	248.1	237.8	273.7	312.9	290.0	152.0	389.5	248.7	278.0	316.5	287.1	282.0	207.4	257.5	285.0	245.0	358.3	304.0	295.5	251.5	331.1	205.4	263.8	254.9	286.8	315.4	288.0	282.4	126		
Junad O3	237.8	236.5	266.0	301.8	261.7	164.4	369.4	283.8	273.0	316.5	275.4	282.0	211.7	254.2	285.2	249.1	358.3	274.1	299.8	256.4	314.9	164.8	252.2	256.5	288.9	321.8	286.1	285.6	-1.09		
Junad	262.0	238.9	290.2	312.2	312.2	152.3	394.9	316.7	316.3	329.4	372.5	282.0	210.1	256.8	337.3	246.4	358.3	302.9	319.3	258.1	335.6	166.3	282.6	259.9	291.6	326.7	297.4	323.2	-0.23		
Bikovi R3	279.5																		299.7	261.2			175.4	276.0	257.7		328.6		267.1	-9.03	
Bikovi	279.5																		299.7	261.2			175.4	276.0	257.7		328.6		267.1	-9.03	
Goveda U2																			358.1								321.4	323.6	332.1	0.36	
Goveda U3																			327.6			280.7					323.7	323.7	331.0	-2.46	
Goveda U4																			310.7								323.0	323.0	325.2	-0.53	
Goveda R3																			310.3				262.4	273.7			328.6	317.7	320.3	-0.19	
Goveda R4																			301.3				204.6				314.5	318.9	316.6	-0.67	
Goveda O3																			305.0				222.3				314.8	302.7	301.7	-1.38	
Goveda O4																			303.5				204.6				304.6	305.6	308.6	-1.06	
Goveda	230.4	290.5	286.0												302.6		325.8				222.2	276.4			314.4	310.1	310.8	-0.87			
Krave R2	274.7																		227.1								265.9	262.8	280.9	2.80	
Krave R3	264.9																		272.1	249.3	236.0	220.3	188.5	163.0	219.2		300.1	268.1	278.9	0.64	
Krave R4																			268.7	250.9	235.5		204.6	163.7	215.8		264.2	273.0	265.1	3.11	
Krave O2	245.4																		242.2	226.7	207.9	196.0	173.8	171.3	207.2	229.1	277.4	232.4	232.6	0.83	
Krave O3	239.6																		254.6	233.4	216.0	195.6	165.3	171.4	197.8	219.3	284.5	245.9	246.6	-0.05	
Krave O4	321.0																		256.5	233.3	223.5		179.5	163.0	200.8	189.2	281.4	250.7	246.8	0.46	
Krave P2	201.4	167.9	167.7	160.6	206.2	140.8	166.6	167.9	228.0	233.2	163.1	167.0	177.5	163.7	163.7	163.7	163.7	163.7	216.6	166.9	166.5	166.5	169.9	164.6	169.5	174.6	230.7	193.7	199.3	2.16	
Krave P3	162.5	163.6	167.7	165.5	164.4	164.9	163.3	164.1	253.0	270.2	168.9	167.0	171.6	160.7	167.6	167.3			233.2	214.3	206.9		166.6	163.2	162.7	179.0	251.7	218.3	225.3	-0.47	
Krave	238.8	166.8	214.3	218.7	252.9	142.1	172.2	165.0	275.2	272.1	203.9	167.0	160.8	166.7	168.4	164.1	220.1	247.5	236.3	216.4	171.9	169.6	170.2	165.5	164.0	260.9	238.7	240.5	0.64		
Junice U2	326.0																		306.6				346.3				374.4	321.5	374.9	-3.43	
Junice U3	306.0																		293.5	250.7							364.9	326.1	370.7	-3.10	
Junice R2	261.5																		163.7	282.0	237.1	343.5	218.2	259.5	238.1		325.5	315.7	327.1	-4.69	
Junice R3	346.5																		325.5	286.6	238.8		188.2				342.7	316.5	327.4	-0.72	
Junice R4																			274.6	235.6							322.4	314.6	310.0	-0.42	
Junice O2	216.5	225.0	251.4	249.2	162.9	385.6	272.9	273.0	317.3	248.4									259.1	216.9	323.7	166.8	225.3	207.6	258.8	275.2	290.2	261.7	261.7	-0.16	
Junice O3	212.2	216.0	296.9	252.2	190.9	370.0	294.4	288.0	316.3	242.8	244.0	167.8	233.7	256.4	167.5				227.6			209.2	241.1	206.6	252.2	310.9	300.0	275.4	-1.14		
Junice O4	216.9	276.3	262.5	209.1																232.8			218.2				165.7	216.6	300.5	291.3	-0.69
Junice	286.0	216.6	234.9	298.9	295.5	193.1	383.3	326.8	349.2	326.5	400.5	244.0	169.8	229.7	317.7	162.5	293.5	283.3	286.7	231.2	341.2	204.3	255.5	216.8	243.5	314.3	309.9	322.4	-1.72		
Poljke	257.0	220.6	250.7	271.5	283.5	170.8	356.3	297.9	296.3	311.7	347.5	236.0	167.8	230.5	306.2	266.4	286.0	252.1	288.4	237.8	237.1	178.8	248.7	220.9	248.0	300.2	284.8	282.9	-0.50		
Promena poslednje nedelje		11	-0.1	10	13	-18	-9.4	-2.6	-1.9	-1.0	15	1.1	10	-2.0	-2.0	5.3		10	0.7	4.5	-0.5	-1.8	-3.1	3.6	4.1	2.4	-1.7	-0.50			

Izvor: EU Komisija

SISTEMI GOVEDARSKE PROIZVODNJE

Postoje različiti sistemi gajenja i iskorišćavanja goveda i oni su se formirali pod uticajem faktora spoljašnje sredine, ekonomskih uslova privređivanja, kao i u zavisnosti od genetskog potencijala grla i raspoložive radne snage.

Najvažniji faktori spoljašnje sredine su klima i kvalitet zemljišta i oni opredjeljuju količinu i kvalitet stočne hrane. Važan faktor je i ambijent u kom se odvija proizvodnja. Od ekonomskih činilaca najbitniji su tržište, odnosno cijene i mogućnost plasmana proizvoda, raspoloživa finansijska sredstva za investicije, podsticajna politika nekog pravca proizvodnje itd.

Postoje dva sistema i to ekstenzivni i intenzivni

Ekstenzivni sistem govedarske proizvodnje zasniva se na gajenju goveda na pašnjacima i livadama. Zimi je ishrana oskudna i zasniva se uglavnom na kastroj hrani, a koncentrovana se koristi jako rijetko ili nikako. Objekti ne ispunjavaju sve potrebne uslove. Proizvodnja mlijeka i mesa u ovom sistemu držanja je manja nego kod intenzivnog sistema držanja s tim što su i troškovi manji.

Zdravstvena zaštita životinja je slabija nego kod intenzivnog sistema. Postoji više varijanti ovog sistema u zavisnosti da li se gaje primitivne, oplemenjene ili plemenite rase. Ovom sistemu proizvodnje pripadaju sezonsko seljenje goveda na planinske pašnjake (izlazak na katune).

Intenzivni sistem govedarske proizvodnje karakteriše specijalizacija proizvodnje u pravcu jednog proizvoda, a drugi se proizvodi javljaju kao sporedni. Ovaj sistem se bazira na gajenju čistih visoko produktivnih rasa za proizvodnju mlijeka, mesa ili kombinovanih sposobnosti. Ovaj sistem zahtijeva visoka investiciona ulaganja u objekat, opremu, mehanizaciju i obradu zemljišta. Zbog velikih ulaganja ovaj sistem je rentabilan ako se ostvaruje visoka proizvodnja i dobar plasman proizvoda.

